

DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY (DSA)

GYÍK

1. Általános információk a digitális szolgáltatásokról szóló törvényről
2. A digitális szolgáltatásokról szóló törvény hatása a felhasználókra
3. A digitális szolgáltatásokról szóló törvény hatása a vállalkozásokra
4. A digitális szolgáltatásokról szóló törvény hatása a tagállamokra

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNYRŐL

MI A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY?

A digitális szolgáltatásokról szóló törvény (DSA) szabályozza a közvetítőként működő digitális szolgáltatások kötelezettségeit, amelyek a fogyasztókat árukkal, szolgáltatásokkal és tartalmakkal összekötő szerepükben látják el. Ide tartoznak többek között az online piacterek is.

A törvény jobb védelmet biztosít a felhasználók alapvető online jogainak számára, hatékony átláthatósági és elszámoltathatósági keretet hoz létre az online platformok számára, és egységes keretet biztosít az egész EU-ban.

Az Európai Parlament és a Tanács április 23-án politikai megállapodásra jutott az új szabályokról. A társjogalkotóknak hamarosan hivatalosan is jóvá kell hagyniuk a szabályokat.

(Az Európai Parlament 2022.07.05-én el is fogadták.)

A digitális szolgáltatásokról szóló törvény olyan rendelet, amely az egész EU-ban közvetlenül alkalmazandó lesz. A kötelezettségek között szerepel többek között:

- Intézkedések az illegális online tartalmak, köztük az illegális áruk és szolgáltatások elleni küzdelem érdekében. A DSA új mechanizmusokat ír elő, amelyek lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy jelezzék az illegális online tartalmakat, a platformok számára pedig, hogy együttműködjenek speciális „megbízható jelölőkkel” az illegális tartalmak azonosítása és eltávolítása érdekében;

- új szabályok az online piacereken az eladók nyomon követésére, a bizalomépítés elősegítése és a csalók elleni könnyebb fellépés érdekében;
- az online piacerek új kötelezettsége, hogy szűrőpróbaszerűen ellenőrizzék a meglévő adatbázisok alapján, hogy az oldalukon található termékek vagy szolgáltatások megfelelnek-e a követelményeknek; folyamatos erőfeszítések a termékek nyomon követhetőségének javítására fejlett technológiai megoldások révén;
- hatékony biztosítékok a felhasználók számára, beleértve a platformok tartalommoderálási döntéseinek megtámadásának lehetőségét, a felhasználók kötelező tájékoztatása alapján, amikor az általuk közzétett tartalmakat eltávolítják vagy korlátozzák;
- széles körű átláthatósági intézkedések az online platformok számára, beleértve a feltételekről szóló jobb tájékoztatást, valamint a tartalom vagy termékek felhasználóknak történő ajánlására használt algoritmusok átláthatóságát;
- Új kötelezettségek a kiskorúak védelmére vonatkozóan az EU bármely platformján;
- A nagyon nagy online platformok és keresőmotorok kötelezettségei arra, hogy kockázatalapú intézkedésekkel, többek között a kockázatkezelési intézkedéseik független ellenőrzéseken keresztül történő felügyeletével megakadályozzák a rendszereikkel való visszaéléseket. A platformoknak csökkenteniük kell a kockázatotkat olyan jelenségekkel szemben, mint a dezinformáció vagy a választási manipuláció, a nők elleni kibernetikai erőszak vagy a kiskorúaknak online okozott károk. Ezeket az intézkedéseket gondosan egyensúlyba kell hozni a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozásával, és független ellenőrzéseknek kell alávetni;
- Új válságreakálási mechanizmus a közegészségügyi és biztonsági válságok, például világjárvány vagy háború esetén;
- Az online platformokon a célzott reklámozás tilalma a gyermekek profilozásával vagy különleges személyes adatok alapján, például etnikai hovatartozás, politikai nézetek vagy szexuális irányultság alapján. Fokozott átláthatóság az online platformokon megjelenő valamennyi hirdetés és az influenszerek kereskedelmi kommunikációjának tekintetében;
- Az online platformok felületén az úgynevezett „sötét minták” használatának tilalma, amelyek olyan megtévesztő trükkökre utalnak, amelyek célja a felhasználók manipulálása.;
- Új rendelkezések a kulcsfontosságú platformok kutatói számára az adatokhoz való hozzáférés lehetővé tételére annak érdekében, hogy megvizsgálják a platformok működését és az online kockázatok alakulását;
- A felhasználóknak új jogaik lesznek, többek között joguk lesz panaszt tenni a platformnál, peren kívüli egyezséget kérni, saját nyelvükön panaszt tenni a nemzeti hatóságnál, vagy kártérítést kérni a szabályok megsértése miatt. A reprezentatív szervezetek is képesek lesznek megvédeni a felhasználók jogait a nagymértékű jogsértések esetén;
- Egyedülálló felügyeleti struktúra. A Bizottság lesz az elsődleges szabályozó a nagyon nagy online platformok (45 millió felhasználót elérő) esetében, míg a többi platform a székhelyük szerinti tagállamok felügyelete alá tartozik majd. A Bizottság a trösztellenes eljárásokban alkalmazott jogérvényesítési hatáskörökhöz hasonló jogkörökkel rendelkezik majd. A nemzeti szabályozó hatóságok és a Bizottság között uniós szintű együttműködési mechanizmus jön létre;
- A társjogalkotó megerősítette és aktualizálta a közvetítők felelősségére vonatkozó szabályokat, beleértve az általános felügyeleti kötelezettségek európai szintű tilalmát.

A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MEGHATÁROZZA, HOGY MI SZÁMÍT ILLEGÁLISNAK AZ INTERNETEN?

Nem. Az új szabályok uniós szintű szabályokat állapítanak meg, amelyek kiterjednek az illegális tartalmak felderítésére, megjelölésére és eltávolítására, valamint a nagyon nagy online platformok és keresőmotorok számára új kockázatértékelési keretet állapítanak meg arra vonatkozóan, hogy hogyan terjed az illegális tartalom a szolgáltatásukon.

Azt, hogy mi minősül illegális tartalomnak, más uniós vagy nemzeti szintű jogszabályok határozzák meg - például a terrorista tartalmakat, a gyermekek szexuális zaklatását tartalmazó anyagokat vagy az illegális gyűlöletbeszédet. Ha egy tartalom csak egy adott tagállamban jogellenes, akkor azt főszabály szerint csak azon a területen kell eltávolítani, ahol jogellenes.

A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY AZ ÁGAZATSPECIFIKUS JOGSZABÁLYOK HELYÉBE LÉP?

Nem. A digitális szolgáltatásokról szóló törvény horizontális szabályokat állapít meg, amelyek valamennyi szolgáltatásra és az illegális tartalom valamennyi típusára kiterjednek, beleértve az árukat vagy szolgáltatásokat is. Nem helyettesíti vagy módosítja, hanem kiegészíti az olyan ágazatspecifikus jogszabályokat, mint az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv, a szerzői jogról szóló irányelv a digitális egységes piacon, a fogyasztóvédelmi vívmányok vagy a terrorista tartalmak online terjesztésének megakadályozásáról szóló rendeletjavaslat.

MELYEK A JELENLEGI SZABÁLYOK, ÉS MIÉRT KELL AZOKAT FRISSÍTENI?

A 2000-ben elfogadott elektronikus kereskedelemről szóló irányelv volt az EU-ban a digitális szolgáltatások nyújtásának fő jogi kerete. Ez egy horizontális jogi keret, amely az európai egységes piacon a digitális szolgáltatások szabályozásának sarokköve.

A 20 év alatt sok minden változott, és a szabályokat korszerűsíteni kell. Az online platformok jelentős előnyöket teremtettek a fogyasztók és az innováció számára, megkönnyítették a határokon átnyúló kereskedelmet az Unión belül és kívül, és új lehetőségeket nyitottak meg a különböző európai vállalkozások és kereskedők előtt. Ugyanakkor visszaélnek velük illegális tartalmak terjesztésére, illetve illegális áruk vagy szolgáltatások online értékesítésére. Néhány nagyon nagy szereplő az információmegosztás és az online kereskedelem kvázi nyilvános tereként jelent meg. Ezek különösen nagy kockázatot jelentenek a felhasználói jogok, az információáramlás és a nyilvánosság részvétele szempontjából. Az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv továbbá nem határozta meg a hatóságok közötti együttműködési mechanizmust. Az úgynevezett származási ország elve azt jelentette, hogy a felügyeletet a székhely szerinti országra bízta.

A digitális szolgáltatásokról szóló törvény az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv szabályaira épül, és az online közvetítőkkel kapcsolatban felmerülő sajátos kérdésekkel foglalkozik. A tagállamok eltérően szabályozták ezeket a szolgáltatásokat, ami akadályokat gördített a kisebb vállalkozások elé, amelyek az EU-ban terjeszkedni és terjeszkedni kívánnak, és az európai polgárok számára eltérő szintű védelmet eredményezett.

A digitális szolgáltatásokról szóló törvénnyel megszűnnek a különböző jogszabályokból eredő szükségtelen jogi terhek, ami elősegíti az innovációt, a növekedést és a versenyképesség javítását, és megkönnyíti a kisebb platformok, kkv-k és induló vállalkozások terjeszkedését. Ugyanakkor a törvény egyformán védi majd az összes uniós felhasználót, mind az illegális árukkal, tartalmakkal és szolgáltatásokkal szembeni biztonságuk, mind pedig az alapvető jogaik tekintetében.

MILYEN JELENTŐSÉGGEL BÍR A KÖZVETÍTŐKRE VONATKOZÓ RENDELET GLOBÁLIS SZINTEN?

Az új szabályok fontos lépést jelentenek az európai értékek védelmében az online térben. Tiszteletben tartják a nemzetközi emberi jogi normákat, és hozzájárulnak a demokrácia, az egyenlőség és a jogállamiság jobb védelméhez.

A DSA magas szintű normákat határoz meg a hatékony beavatkozás, a megfelelő eljárás és az alapvető jogok online védelme tekintetében; megőrzi a közvetítők felelősségének kiegyensúlyozott megközelítését, és hatékony intézkedéseket hoz az illegális tartalmak és az online társadalmi kockázatok kezelésére. Ezzel a DSA célja, hogy globális szinten is viszonyítási alapot teremtsen az online közvetítőkre vonatkozó szabályozási megközelítéshez.

EZEK A SZABÁLYOK AZ EU-N KÍVÜLI VÁLLALATOKRA IS VONATKOZNAK MAJD?

A szabályok az EU egységes piacán megkülönböztetés nélkül alkalmazandók, beleértve azokat az Európai Unión kívül letelepedett online közvetítőket is, amelyek szolgáltatásaikat az egységes piacon kínálják. Ha nem az EU-ban telepedtek le, akkor jogi képviselőt kell kijelölniük, ahogyan azt sok vállalat már most is teszi más jogi eszközökben foglalt kötelezettségei részeként. Ugyanakkor az online közvetítők is élvezni fogják a felelősség alóli mentességek jogi egyértelműségét és az egységes szabályrendszer előnyeit, amikor az EU-ban nyújtják szolgáltatásaikat.

TARTALMAZ-E A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSI TÖRVÉNY A DIGITÁLIS ADÓZÁSRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEKET?

Nem, a digitális tevékenységekből származó bevételekre vonatkozó ideiglenes digitális adóra vonatkozó bizottsági javaslat a digitális szolgáltatásokról szóló törvénytől különálló kezdeményezés. A digitális szolgáltatásokról szóló törvény nem tartalmaz rendelkezéseket az adózás területén.

2. A FELHASZNÁLÓKRA GYAKOROLT HATÁS

MILYEN ELŐNYÖKKEL JÁRNAK MAJD A POLGÁROK SZÁMÁRA AZ ÚJ SZABÁLYOK?

Az online platformok egyre fontosabb szerepet játszanak az európaiak mindennapi életében. A szabályok biztonságosabb online élményt teremtenek a polgárok számára, akik szabadon kifejezhetik gondolataikat, kommunikálhatnak és vásárolhatnak az interneten, csökkentve az illegális tevékenységeknek és veszélyes áruknak való kitettségüket, és biztosítva az alapvető jogok védelmét.

Az online piacoknak azonosítaniuk kell majd üzleti felhasználóikat és tisztázni, hogy pontosan ki árul egy terméket vagy kínál egy szolgáltatást; ez segíteni fogja a tisztességtelen kereskedők felkutatását és megvédi az online vásárlókat az illegális termékekkel, például a hamisított és veszélyes árukkal szemben. Az online piac tér kötelező lesz tájékoztatni a terméket vagy szolgáltatást megvásárló fogyasztókat, ha tudomást szereznek az ilyen termékek vagy szolgáltatások jogellenességéről, a) a jogellenességről, b) a kereskedő személyéről és c) a jogorvoslati lehetőségekről. Szűrőpróbaszerűen ellenőrzik majd a platformjukon értékesített termékek dokumentációját, és egyre inkább a termékek fokozott nyomonkövethetőségi megoldásaira kell támaszkodniuk annak érdekében, hogy egyre kevesebb nem megfelelő áru jusson el az európai fogyasztókhoz.

Ugyanakkor a polgároknak lehetőségük lesz arra, hogy jelentsék az általuk tapasztalt illegális tartalmakat, beleértve a termékeket is, és megtámadják az online platformok által hozott döntéseket, amikor az általuk létrehozott tartalmakat eltávolítják: a platformok kötelesek lesznek értesíteni őket minden meghozott döntésről, a döntés indokáról és a döntés megtámadására szolgáló mechanizmusról.

A felhasználók több információt kapnak majd az online platformokon megjelenő hirdetésekről is - például arról, hogy egy hirdetés kifejezetten őket célozza-e meg, és ha igen, miért. A platformok a továbbiakban nem fognak viselkedésalapú hirdetéseket küldeni kiskorúaknak, és nem fognak olyan profilalkotáson alapuló hirdetéseket megjeleníteni a felhasználóknak, amelyek a személyes adatok különleges kategóriáin alapulnak, mint például az etnikai hovatartozás, a politikai nézetek vagy a szexuális irányultság.

Külön szabályokat vezetnek be a nagyon nagy online platformokra és a 45 millió felhasználónál több felhasználót elérő nagyon nagy online keresőmotorokra, tekintettel a nyilvános viták, a gazdasági tranzakciók, valamint az információk, vélemények és eszmék terjesztésének elősegítésében betöltött rendszerszintű szerepükre. Amikor az ilyen platformok tartalmat ajánlanak, a felhasználóknak lehetőségük lesz arra, hogy módosítsák az alkalmazott kritériumokat és dönthessenek úgy, hogy ne kapjanak személyre szabott ajánlásokat. Az állampolgároknak nem kell majd a szolgáltatókra hagyatkozniuk; a polgárok független könyvvizsgálók és ellenőrzött kutatók jelentéseinek keresztül ellenőrizhetik tevékenységüket.

A felhasználók kártérítést kérhetnek majd a közvetítő szolgáltatókkal szemben a DSA megsértése miatt elszenvedett károkért vagy veszteségekért.

MILYEN INTÉZKEDÉSEKET TESZ A JOGSZABÁLY AZ ILLEGÁLIS TARTALOM ELLEN?

A digitális szolgáltatásokról szóló törvény hatékony eszközöket fog meghatározni az online ökoszisztéma valamennyi szereplője számára az illegális tartalmak, de az illegális áruk és szolgáltatások elleni küzdelemre is.

A felhasználóknak lehetőségük lesz arra, hogy az illegális tartalmakat könnyen és hatékonyan jelenthessék. Kiemelt csatornát hoznak létre a megbízható bejelentők - olyan szervezetek, amelyek különleges szakértelemmel és hozzáértéssel rendelkeznek - számára, amelyek jelenthetik az illegális tartalmakat, és amelyekre a platformoknak prioritásként kell majd reagálniuk. Amennyiben a nemzeti jogszabályok lehetővé teszik, a tagállamok hatóságai a székhelyüktől függetlenül bármely, az EU-ban működő platformot utasíthatnak az illegális tartalom eltávolítására.

Végezetül a nagyon nagy online platformoknak a szolgáltatásuk általános szervezése szintjén enyhítő intézkedéseket kell hozniuk, hogy megvédjék felhasználóikat az illegális tartalomtól, áruktól és szolgáltatásoktól.

HOGYAN FOGJA A DSA MEGVÉDENI AZ EMBEREKET A NEM BIZTONSÁGOS VAGY HAMISÍTOTT ÁRUKKAL SZEMBEN?

A digitális szolgáltatásokról szóló törvény hatékony eszközöket fog meghatározni az online ökoszisztéma valamennyi szereplője számára az illegális árukkal szembeni fellépéshez. A platformok kötelező eljárásokat fognak bevezetni az illegális áruk eltávolítására. Az online piactereket is kötelezni fogják arra, hogy nyomon kövessék kereskedőiket („ismerd meg az üzleti ügyfeledet”). Ez biztonságos, átlátható és megbízható környezetet biztosít a fogyasztók számára, és elriasztja a platformokkal visszaélő kereskedőket a nem biztonságos vagy hamisított áruk értékesítésétől. Az online platformokat továbbá felkérjük, hogy online felületeiket úgy alakítsák ki, hogy a kereskedők eleget tudjanak tenni a fogyasztókkal szembeni tájékoztatási kötelezettségüknek. A megbízható jelölők új rendszere is rendelkezésre áll majd, például a hamisított áruk ellen küzdő márkatulajdonosok számára, valamint a hamisított áruk gyorsabb és egyszerűbb megjelölése és eltávolítása érdekében. A hatóságok új eszközökkel rendelkeznek majd a nem biztonságos termékek eltávolításának közvetlen elrendelésére. A piacterek kötelesek lesznek ésszerű erőfeszítéseket tenni annak szűrőpróbaszerű ellenőrzésére, hogy a termékek vagy szolgáltatások nem minősülnek-e illegálisnak valamely hivatalos adatbázisban, és megteszik-e a megfelelő intézkedéseket. A nagyon nagy online platformok auditált kockázatértékelésnek lesznek alávetve, amely magában foglalja a platformjukon található illegális árukkal szembeni sebezhetőségük elemzését, és az ilyen szervezeti szintű enyhítő intézkedéseiket szintén éves auditálásnak vetik alá.

HOGYAN FOGJA A DSA VÉDENI A KISKORÚAKAT?

Az új szabályok értelmében a kiskorúak számára elérhető online platformok szolgáltatóinak megfelelő intézkedéseket kell bevezetniük a kiskorúak magas szintű magánéletének, biztonságának és védelmének biztosítása érdekében a szolgáltatásaikban.

Ezen túlmenően az új szabályok megtiltják a kiskorúaknak szóló, profilalkotáson alapuló, a szolgáltatásaik felhasználóinak személyes adatait felhasználó célzott reklámozást, ha a szolgáltatók kellő bizonyossággal megállapítják, hogy a szolgáltatás igénybe vevője kiskorú.

Hogyan lehet hatékonyan kezelni a káros, de nem illegális tartalmakat?

Amennyiben a káros tartalom nem jogellenes, azt nem kell ugyanúgy kezelni, mint a jogellenes tartalmat. Az új szabályok csak a jogellenes tartalom eltávolítására vagy eltávolításának ösztönzésére irányuló intézkedéseket írnak elő, a véleménynyilvánítás szabadságának teljes tiszteletben tartása mellett.

A DSA szabályozza a platformok felelősségét az olyan rendszerszintű kérdésekkel kapcsolatban, mint a dezinformáció, a világjárványok idején elkövetett csalások és manipuláció, a kiszolgáltató csoportokat ért károk és egyéb felmerülő társadalmi károk. A nagyon nagy online platformoknak és a nagyon nagy online keresőmotoroknak, amelyek 45 millió felhasználót érnek el, fel kell mérniük és mérsékelniük kell a szolgáltatásuk kialakításából és használatából eredő társadalmi kockázatokat.

A javaslat emellett olyan társszabályozási keretet határoz meg, amelyben a szolgáltatók magatartási kódexek alapján dolgozhatnak az illegális tartalmak vírusszerű terjedésével, valamint a manipulatív és visszaélő tevékenységekkel kapcsolatos negatív hatások kezelése érdekében, amelyek különösen károsak a kiszolgáltató felhasználók, például a gyermekek és a kiskorúak számára.

A DSA előmozdítja az online károk társszabályozási keretét, beleértve a magatartási kódexeket, például a dezinformációra vonatkozó felülvizsgált magatartási kódexet és a válságprotokollokat.

HOGYAN FOGJA MEGŐRIZNI A MÉLTÁNYOS EGYENSÚLYT AZ OLYAN ALAPVETŐ JOGOKKAL, MINT A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁS SZABADSÁGA?

A szöveg a véleménynyilvánítás szabadságának védelmét helyezi a középpontba. Ez magában foglalja az emberek véleménynyilvánítási és tájékoztatási szabadságába való kormányzati beavatkozással szembeni védelmet. Az illegális tartalmakkal szembeni horizontális szabályokat gondosan mérlegelik és azokat a véleménynyilvánítás szabadságára vonatkozó szilárd biztosítékok és a hatékony jogorvoslathoz való jog kísérik - annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a tartalmak jogellenességre hivatkozva történő túlzott vagy alul- és túlságos eltávolítása.

A javaslat lehetőséget biztosít a felhasználóknak arra, hogy megtámadják az online platformok által hozott, a tartalmuk eltávolítására vonatkozó döntéseket, beleértve azokat az eseteket is, amikor ezek a döntések a platformok általános szerződési feltételein alapulnak. A felhasználók panaszt tehetnek közvetlenül a platformnál, választhatnak egy peren kívüli vitarendezési szervet vagy bírósághoz fordulhatnak.

A digitális szolgáltatásokról szóló törvény a tartalommoderációs döntések átláthatóságára vonatkozó szabályokat javasol. A nagyon nagy platformok esetében a felhasználók és a fogyasztók jobban megérthetik majd, hogy ezek a platformok milyen módon hatnak a társadalmunkra és kötelesek lesznek enyhíteni ezeket a kockázatokat, többek között a véleménynyilvánítás szabadsága tekintetében. Független ellenőrzési jelentések, valamint szakosodott és nyilvános ellenőrzés révén elszámoltathatóak lesznek.

A DSA valamennyi kötelezettségét, beleértve a válságkezelési mechanizmust is, gondosan úgy kalibrálták, hogy elősegítsék az alapvető jogok, például a véleménynyilvánítás szabadságának tiszteletben tartását.

HOGYAN KEZELI A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY A DEZINFORMÁCIÓT?

A DSA a platformok tartalomszabályozására, a hirdetésekre, az algoritmikus folyamatokra és a kockázatcsökkentésre vonatkozó javasolt szabályokon keresztül azt kívánja biztosítani, hogy a platformok - és különösen a nagyon nagyok - elszámoltathatóbbak legyenek, és felelősséget vállaljanak az általuk tett intézkedésekért és az általuk jelentett rendszerszintű kockázatokért, beleértve a dezinformációt és a választási folyamatok manipulálását is.

A digitális szolgáltatásokról szóló törvény az európai demokrácia cselekvési tervben bejelentett, a dezinformációról szóló aktualizált gyakorlati kódexszel és a Bizottság új iránymutatásával együtt elősegíti a társszabályozási keretet.

HOGYAN SZABÁLYOZZA A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY AZ ONLINE HIRDETÉSEKET?

A digitális szolgáltatásokról szóló törvény a reklámok minden típusára kiterjed, a digitális marketingtől kezdve a témaalapú reklámokon át a politikai hirdetéseig, és kiegészíti a meglévő szabályokat, például az általános adatvédelmi rendeletet, amely már most is szabályokat állapít meg például a felhasználók hozzájárulására vagy a célzott digitális marketinggel szembeni tiltakozáshoz való jogukra vonatkozóan.

A DSA két új korlátozást vezet be az online platformokon történő célzott reklámozással kapcsolatban. Először is megtiltja a kiskorúak profilalkotáson alapuló célzott reklámozását. Másodsor, megtiltja a személyes adatok különleges kategóriáinak - például a szexuális irányultság vagy a vallási meggyőződés - felhasználásával történő profilalkotáson alapuló célzott reklámozást.

Az új szabályok lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy megértsék és megalapozott döntéseket hozzanak az általuk látott hirdetésekkel kapcsolatban. Egyértelműen tájékoztatni kell őket arról, hogy az egyes hirdetések célzottan őket célozzák-e és miért, valamint arról, hogy ki fizette a hirdetést; azt is világosan látniuk kell, hogy egy platformon szponzorált vagy organikusan közzétett tartalomról van szó, és azt is látniuk kell, ha az influencerek kereskedelmi üzeneteket népszerűsítenek. A potenciálisan jogellenes hirdetésekre is vonatkoznak az értesítési és intézkedési kötelezettségek, mint bármely más típusú tartalomra.

A nagyon nagy online platformok esetében a társadalmi tét nagyobb, és a szabályok további intézkedéseket tartalmaznak a kockázatok csökkentése és a felügyelet lehetővé tétele érdekében. A platformoknak hozzáférést kell biztosítaniuk a hirdetési adattárakhoz, lehetővé téve a kutatók, a civil társadalom és a hatóságok számára a hirdetések megjelenítésének és célzott megjelenítésének ellenőrzését. Azt is fel kell mérniük, hogy a hirdetési rendszereiket manipulálják-e, és ha igen, hogyan. Meg kell vizsgálniuk, hogy ilyen esetben hogyan járulnak hozzá a társadalmi kockázatokhoz, és intézkedéseket kell hozniuk e kockázatok mérséklésére.

A szabályokat kiegészítik a digitális piacokról szóló törvényben foglalt intézkedések, amelyek a kapuőrök hirdetési modelljeivel kapcsolatos gazdasági aggályokat kezelik.

HOGYAN VÉDI A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY A SZEMÉLYES ADATOKAT?

A DSA-t a meglévő adatvédelmi szabályokkal - többek között az általános adatvédelmi rendelettel (GDPR) és az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelvvel - teljes összhangban alakították ki, és nem módosítja az e törvényekben meghatározott szabályokat és garanciákat.

HOGYAN FOGLALKOZIK A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY A SÖTÉT MINTÁKKAL?

Az új szabályok értelmében a „sötét minták” tilosak. Az online platformok szolgáltatói kötelesek lesznek nem tervezni, szervezni vagy működtetni online felületeiket oly módon, hogy megtéveszti, manipulálja vagy más módon lényegesen torzítja vagy rontja a szolgáltatásaik felhasználóinak azon képességét, hogy szabad és tájékozott döntéseket hozzanak.

A tilalom kiegészíti, de nem írja felül a fogyasztóvédelmi és adatvédelmi szabályok alapján már megállapított tilalmakat, amelyek értelmében a fogyasztókat megtévesztő sötét minták nagy része már tiltott az EU-ban.

3. A VÁLLALKOZÁSOKRA GYAKOROLT HATÁS

MILYEN DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRA TERJED KI A TÖRVÉNY?

A digitális szolgáltatásokról szóló törvény az online közvetítők széles körére vonatkozik, amelyek közé olyan szolgáltatások tartoznak, mint az internetszolgáltatók, a felhőszolgáltatások, az üzenetküldők, a piacterek vagy a közösségi hálózatok. Külön átvilágítási kötelezettségek vonatkoznak a tárhelyszolgáltatásokra és különösen az olyan online platformokra, mint a közösségi hálózatok, a tartalommegosztó platformok, az alkalmazásboltok, az online piacterek, valamint az online utazási és szállásfoglalási platformok. A digitális szolgáltatásokról szóló törvény legmesszebbmenő szabályai a nagyon nagy online platformokra összpontosítanak, amelyek jelentős társadalmi és gazdasági hatással bírnak, és legalább 45 millió felhasználót érnek el az EU-ban (ami a lakosság 10%-át jelenti). Hasonlóképpen, a 450 millió uniós fogyasztó több mint 10%-át elérő, nagyon nagy online keresőmotorok nagyobb felelősséget fognak viselni az illegális online tartalmak visszaszorításában.

MILYEN HATÁSSAL LESZ A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY A VÁLLALKOZÁSOKRA?

A DSA korszerűsíti és pontosítja a 2000-es évből származó szabályokat. Olyan globális mércét fog meghatározni, amely az online vállalkozások számára modern, világos és átlátható keretet biztosít, amely biztosítja a jogok tiszteletben tartását és a kötelezettségek érvényesítését.

Az online közvetítők, különösen a tárhelyszolgáltatók és az online platformok számára az új szabályok csökkentik az egységes piacon a 27 különböző rendszernek való megfelelés költségeit. Ez különösen fontos lesz az innovatív kkv-k, az induló és a növekedő vállalkozások számára, amelyek képesek lesznek belföldön terjeszkedni és versenyezni a nagyon nagy szereplőkkel. A kis- és mikrovállalkozások mentesülnek néhány olyan szabály alól, amely számukra nagyobb terhet jelenthet, és a Bizottság gondosan figyelemmel fogja kísérni az új rendelet kkv-kra gyakorolt hatásait.

Az új szabályrendszer más vállalkozások számára is előnyös lesz. Egyszerű és hatékony eszközök állnak majd rendelkezésükre a kereskedelmüket károsító illegális tevékenységek jelzésére, valamint belső és külső jogorvoslati mechanizmusok, amelyek jobb védelmet nyújtanak számukra a téves eltávolítással szemben, és korlátozzák a jogszerű vállalkozások és vállalkozók veszteségeit.

Továbbá, azok a szolgáltatók, amelyek önkéntes alapon intézkedéseket tesznek az illegális tartalmak terjesztésének további visszaszorítására, biztosítva lesznek arról, hogy ezeknek az intézkedéseknek nem lehetnek olyan negatív következményei, mintha a jogi felelősség alól nem élveznének védelmet.

MILYEN HATÁSSAL LESZ A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY AZ INDULÓ VÁLLALKOZÁSOKRA ÉS ÁLTALÁBAN AZ INNOVÁCIÓRA?

Megkönnyíti az egységes piacon való eligazodást, csökkenti a megfelelési költségeket és egyenlő versenyfeltételeket teremt. Az egységes piac szétagoltsága aránytalanul hátrányos helyzetbe hozza a növekedni kívánó kkv-kat és induló vállalkozásokat, mivel nem áll rendelkezésre elég nagy belföldi piac, és a sok különböző jogszabálynak való megfelelés költségei miatt. A szétagoltság költségei sokkal könnyebben viselhetőek a már nagyvállalatok számára.

A digitális egységes piac egészen alkalmazandó közös, horizontális, harmonizált szabályrendszer hozzáférést biztosít a kkv-k, a kisebb platformok és az induló vállalkozások számára a határokon átnyúló ügyfelekhez a kritikus növekedési szakaszban. A szabályokat szabványosítási intézkedések és magatartási kódexek kísérik, amelyeknek támogatniuk kell a kisebb vállalkozások zökkenőmentes végrehajtását.

HOGYAN TESZ KÜLÖNBSÉGET A JAVASOLT DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSI TÖRVÉNY A KIS ÉS NAGY SZEREPLŐK KÖZÖTT?

A javaslat a szolgáltatásaik jellegétől, valamint méretüktől és hatásuktól függően aszimmetrikus átvilágítási kötelezettségeket ír elő a különböző típusú közvetítők számára. Teszik ezt annak biztosítása érdekében, hogy szolgáltatásaikkal ne éljenek vissza illegális tevékenységekkel, és hogy a szolgáltatók felelősségteljesen működjenek. Bizonyos érdemi kötelezettségek csak a nagyon nagy online platformokra korlátozódnak, amelyek központi szerepet játszanak a nyilvános vita és a gazdasági tranzakciók elősegítésében. A nagyon kis platformok mentesülnek a kötelezettségek többsége alól.

A javaslat az online ökoszisztémán belüli felelősségeknek a szereplők mérete szerinti újbóli kiegyensúlyozásával biztosítja, hogy az új szabályok szabályozási költségei arányosak legyenek.

MILYEN HATÁSSAL LESZ A JAVASOLT DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSI TÖRVÉNY A PLATFORMOKRA ÉS A NAGYON NAGY PLATFORMOKRA?

A legkisebbek kivételével valamennyi platformnak fel kell majd állítania panasz- és jogorvoslati mechanizmusokat, valamint peren kívüli vitarendezési mechanizmusokat, együtt kell működnie a megbízható jelzőszolgáltatókkal, intézkedéseket kell hoznia a visszaélészerű hirdetések ellen, foglalkoznia kell a panaszokkal, ellenőriznie kell a harmadik fél szolgáltatók megbízhatóságát, és biztosítania kell az online hirdetések átláthatóságát a felhasználók számára.

Ezenkívül a nagyon nagy online platformokra és a nagyon nagy online keresőmotorokra, amelyek legalább 45 millió felhasználót érnek el (azaz az európai lakosság 10%-át képviselik), különleges szabályok vonatkoznak, mivel a jogellenes tartalmak terjesztése és a társadalmi károkozás terén különleges kockázatot jelentenek.

A nagyon nagy online platformoknak eleget kell tenniük a kockázatkezelési kötelezettségeknek, a külső kockázatellenőrzésnek és a nyilvános elszámoltathatóságnak. Az ilyen szolgáltatóknak átláthatóvá kell tenniük az ajánlórendszereiket és a felhasználóknak az információkhoz való hozzáférésre vonatkozó választási lehetőségeit, valamint meg kell osztaniuk az adatokat a hatóságokkal és kutatókkal.

MILYEN SZANKCIÓKKAL KELL SZÁMOLNIUK A VÁLLALKOZÁSOKNAK, HA NEM FELELNEK MEG AZ ÚJ SZABÁLYOKNAK?

A nemzeti és uniós szintű együttműködésből álló új végrehajtási mechanizmus fogja felügyelni, hogy az online közvetítők hogyan igazítják rendszereiket az új követelményekhez. Minden tagállamnak ki kell majd neveznie egy digitális szolgáltatási koordinátort, egy független hatóságot, amely a tagállamában létrehozott közvetítői szolgáltatások felügyeletéért és/vagy a szakosodott ágazati hatóságokkal való koordinációért felel. Ennek érdekében szankciókat, többek között pénzbírságokat fog kiszabni. A tagállamok nemzeti jogszabályaikban a rendeletben meghatározott követelményekkel összhangban egyértelműen meghatározzák a szankciókat, biztosítva, hogy azok arányosak legyenek a jogsértés jellegével és súlyosságával, ugyanakkor visszatartó erejűek legyenek a szabályok betartásának biztosítása érdekében.

A nagyon nagy online platformok és a nagyon nagy online keresőmotorok esetében a Bizottság közvetlen felügyeleti és végrehajtási hatáskörrel rendelkezik majd, és a legsúlyosabb esetekben a szolgáltató globális forgalmának akár 6%-át elérő bírságot is kiszabhat.

A végrehajtási mechanizmus nem csak a bírságokra korlátozódik: a digitális szolgáltatások koordinátora és a Bizottság jogosult lesz azonnali intézkedéseket követelni, amennyiben ez szükséges a nagyon súlyos károk orvoslása érdekében, a platformok pedig kötelezettségvállalásokat tehetnek arra vonatkozóan, hogy miként orvosolják a károkat.

A fontos kötelezettségeket nem teljesítő, és ezáltal az emberek életét és biztonságát veszélyeztető tisztességtelen platformok esetében végső megoldásként lehetőség lesz arra, hogy az összes érintett fél bevonása után bíróságtól kérjék a szolgáltatásuk ideiglenes felfüggesztését.

4. A TAGÁLLAMOKRA GYAKOROLT HATÁS

HOGYAN LEHET BETÖLTENI A TAGÁLLAMOK JOGSZABÁLYAI KÖZÖTTI SZAKADÉKOT?

Az elmúlt évek tapasztalatai és kísérletei azt mutatják, hogy az illegális online tartalmak terjedésével kapcsolatos problémák megfékezésére irányuló egyedi nemzeti intézkedések - különösen, ha nagyon nagy online platformokról van szó - nem elegendőek ahhoz, hogy hatékonyan kezeljék a felmerülő kihívásokat, és minden európaiat megvédjenek az online ártalmaktól. Ráadásul a koordinálatlan nemzeti fellépés további akadályokat gördít a kisebb online vállalkozások és az induló vállalkozások elé, amelyeknek jelentős megfelelési költségekkel kell szembenéznük ahhoz, hogy meg tudjanak felelni a különböző jogszabályoknak. A korszerűsített és harmonizált szabályok minden európaiat - mind a magánszemélyeket, mind a vállalkozásokat - jobban védenek és erősítenek.

A digitális szolgáltatásokról szóló jogi aktus az egész EU-ra vonatkozóan egységes szabályrendszer fog javasolni. Minden uniós polgárnak ugyanazok a jogai lesznek, egy közös jogérvényesítési rendszerben ugyanolyan védelemben részesülnek, és az online platformokra vonatkozó szabályok az egész Unióban azonosak lesznek. Ez a jogellenes tartalmak bejelentésére szolgáló egységes eljárásokat, az egységes piacon azonos hozzáférést jelent a panaszokhoz és a jogorvoslati mechanizmusokhoz. A DSA a tartalommoderáció illetve a hirdetési rendszerek átláthatóságának azonos színvonalát, valamint a nagyon nagy online platformok esetében azonosan ellenőrzött kockázatcsökkentési stratégiát fog jelenteni.

MELY INTÉZMÉNYEK FOGJÁK FELÜGYELNI A SZABÁLYOKAT, ÉS KI FOGJA ŐKET KIVÁLASZTANI?

A szabályok felügyeletét a Bizottság - amely elsősorban a 45 millió felhasználót meghaladó uniós platformokért és keresőmotorokért felelős - és a tagállamok osztják majd meg, amelyek a kisebb platformokért a letelepedés helye szerinti tagállam szerint felelősek.

A Bizottság ugyanazokkal a felügyeleti jogkörökkel rendelkezik majd, mint a jelenlegi trösztellenes szabályok alapján, beleértve a vizsgálati jogköröket és a globális bevétel akár 6%-áig terjedő bírság kiszabásának lehetőségét.

A tagállamoknak ki kell jelölniük a területükön letelepedett szolgáltatások új szabályoknak való megfelelésének felügyeletére illetékes hatóságokat - a digitális szolgáltatások koordinátorait -, és részt kell venniük a javasolt digitális szolgáltatási törvény uniós együttműködési mechanizmusában. A digitális szolgáltatások koordinátora független hatóság lesz, amelynek szigorú követelményei közé tartozik, hogy feladatait pártatlanul és átláthatóan lássa el. Az egyes tagállamok új digitális szolgáltatási koordinátora fontos szabályozási központ lesz, amely biztosítja a koherenciát és a digitális kompetenciát.

A digitális szolgáltatási koordinátorok egy független tanácsadó csoportban, az Európai Digitális Szolgáltatások Testületében fognak együttműködni, amely elemzésekkel, jelentésekkel és ajánlásokkal segíthet, valamint koordinálja a digitális szolgáltatási koordinátorok közös vizsgálatainak új eszközét.

MI LESZ A BIZOTTSÁG SZEREPE A PLATFORMOK FELÜGYELETÉBEN?

A javasolt digitális szolgáltatási törvénynek a területükön letelepedett közvetítő szolgáltatókra vonatkozó végrehajtása elsősorban az illetékes nemzeti hatóságok, nevezetesen a digitális szolgáltatási koordinátorok feladata.

A nagyon nagy online platformok és online keresőmotorok felügyeletét illetően azonban a Bizottság lesz az egyedüli hatóság, amely felügyeli és végrehajtja a digitális szolgáltatási törvény szerinti, csak ezekre a szolgáltatókra vonatkozó különleges kötelezettségeket. Ezen túlmenően a Bizottság a digitális szolgáltatási koordinátorokkal együtt a nagyon nagy online platformokat és a nagyon nagy online keresőmotorokat érintő bármely más rendszerszintű kérdés felügyeletéért és végrehajtásáért is felelős lesz.

A DSA szerinti felügyeleti és végrehajtási keret fontos részét képezi majd a Testület is, amelynek tagjai független digitális szolgáltatási koordinátorok lesznek.

HOGYAN FOGJA A BIZOTTSÁG FINANSZÍROZNI AZ ÚJ FELÜGYELETI ÉS VÉGREHAJTÁSI HATÁSKÖRÖKKEL KAPCSOLATOS KÖLTSÉGEKET?

A DSA-nak való hatékony megfelelés biztosítása érdekében fontos, hogy a Bizottság rendelkezésére álljanak az e rendelet szerinti feladatai ellátásához szükséges erőforrások, a személyzet, a szakértelem és a pénzügyi eszközök tekintetében. E célból a Bizottság felügyeleti díjat számít fel az ilyen szolgáltatóknak, amelynek mértékét évente állapítja meg. A felszámított éves felügyeleti díjak teljes összegét a Bizottság által az e rendelet szerinti felügyeleti feladatok ellátása során felmerülő, ésszerűen előre becsült költségek teljes összege alapján állapítják meg.

A nagyon nagy online platformok és keresőmotorok szolgáltatóit terhelő éves felügyeleti díjnak arányosnak kell lennie a szolgáltatás méretével, amelyet az Unión belüli igénybe vevők száma tükröz. Ennek érdekében az egyedi éves felügyeleti díj nem haladhatja meg a nagyon nagy online platformok és nagyon nagy online keresőmotorok szolgáltatóinak általános felső határát, figyelembe véve a kijelölt szolgáltatás vagy szolgáltatások szolgáltatójának gazdasági kapacitását. Ez a felső határ az érintett szolgáltató éves világméretű nettó jövedelmének 0,05%-ában van meghatározva.

MIKOR KEZDŐDIK A DSA ALKALMAZÁSA?

A szabályok alkalmazása két lépésben kezdődik:

A DSA az EU egész területén közvetlenül alkalmazandó lesz a hatálybalépéstől számított tizenöt hónap elteltével (azaz a szöveg végleges elfogadását követő 20 nappal a Hivatalos Lapban való közzétételt követően), vagy 2024. január 1-jétől, attól függően, hogy melyik következik be később. Addigra a tagállamoknak fel kell hatalmazniuk nemzeti hatóságaikat arra, hogy a kisebb platformokra vonatkozó új szabályokat, valamint a nem rendszerszintű kérdésekre vonatkozó szabályokat a nagyon nagy online platformokra és a nagyon nagy online keresőmotorokra vonatkozóan végrehajtsák.

A nagyon nagy online platformok és a nagyon nagy online keresőmotorok esetében, amelyeket a rendszerszintű kötelezettségek tekintetében közvetlenül a Bizottság felügyel, az új szabályok már korábban hatályba lépnek: Miután a Bizottság kijelölte őket, a nagyon nagy platformok és a nagyon nagy online keresőmotorok szolgáltatóinak négy hónapjuk van arra, hogy megfeleljenek a DSA-nak. A Bizottság általi kijelölés az e szolgáltatók által bejelentett felhasználói számok alapján történik, amelyeket a szolgáltatóknak a DSA hatálybalépésétől számított három hónap áll rendelkezésükre.

Szutor Ferenc
DataMe Kft.

Forrás:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_20_2348